

АНАЛІЗ ВІДМІННОСТЕЙ У ПІДХОДАХ ФОРМУВАННЯ ФОРМАЛЬНИХ ТА НЕФОРМАЛЬНИХ ГРУП

І. В. Бондарєва, К. В. Дядюра

Кафедра фармацевтичного маркетингу та менеджменту

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kdyadyura@mail.ua

Вступ. Організація – це не лише формальна структура, а й соціальний об'єкт – засіб для досягнення цілей керівництва і персоналу. Це означає, що в будь-яких організаціях є трудовий колектив, в якому складаються дуже складні і різноманітні відносини працівників між собою, а також працівників з керівництвом, створюються неформальні групи, тобто відбуваються процеси, які серйозно впливають на ефективність діяльності організації.

Мета. Дослідити відмінності у підходах формування формальних та неформальних груп.

Методики дослідження. Для досягнення поставленої мети було використано метод порівняння.

Основний матеріал дослідження. Формальна група формується для досягнення конкретних цілей і завдань. Вона має певні структури та функції, де визначаються обов'язки членів групи. Діяльність, проведена формальною групою, має конкретні керівні принципи, яких члени групи повинні дотримуватися, щоб забезпечити належну координацію.

Неформальна група формується, коли два або більше людей збираються разом, щоб виконати конкретне завдання, яке в основному має соціальне спрямування. Основною ідеєю створення неформальної групи є задоволення як особистих, так і психологічних потреб. Неформальні групи не підпадають під дію жодних правил і правил компанії, і члени цієї групи охоче належать до цієї групи. Немає чітких інструкцій, що регулюють діяльність неформальної групи.

Нами проаналізовані відмінності між формальними та неформальними групами. По-перше, це особливості їх формування. Керівництво фармацевтич-

ної організації для досягнення конкретних завдань свідомо формує формальні групи. Це означає, що деякі правила та положення керують формуванням формальної групи. Не можна залишити групу без повноважень керівництва. З іншого боку, неформальна група добровільно формується членами, що збираються разом, щоб задовольнити свої особисті та психологічні потреби. Можна приєднатися і покинути групу будь-коли. Також різною є структура формальних та неформальних груп. Конструкції формальної групи визначаються там, де повідомляється ієрархія та потік інформації від одного члена групи до іншого. Це означає, що існує ланцюжок команд, через який вказуються інструкції. У більшості випадків неформальна група не має структур, але коли вона існує, вона в основному не визначена. Крім того, спілкування в офіційній групі проходить зверху вниз, а розмова в неформальній групі рухається вбік без визначеного шляху. По-третє, різним є зв'язок формальних та неформальних груп. У формальних групах відносини між членами є професійними, оскільки група створена для досягнення певної мети, яка контролюється керівництвом організації. У неформальній групі відносини між членами є особистими. Ще однією відмінністю є природа формальних та неформальних груп. Формальні групи, як правило, є стабільними і, ймовірно, існують протягом тривалого періоду. Крім того, завдання, визначене для формальної групи, може тривати довгий час, отже формальна група існує, доки визначене завдання не буде вирішене. Неофіційні групи не є стабільними, оскільки вони регулюються почуттями між членами. Якщо почуття між учасниками стають нестабільними, група, швидше за все, буде розірвана. На відміну від формальних груп, існування яких визначається характером діяльності, тривалість існування неформальної групи залежить від її учасників.

Висновки. Таким чином, проаналізовано відмінності у підходах формування формальних та неформальних груп. Виділено, що основною відмінністю є те, що формальні групи завжди формуються з певною метою, в той час як неформальні групи створюються для задоволення особистих потреб.